

5.Sınıf Türkçe 2025–2026 2. Dönem Genel Değerlendirme Sınavı

Öğrenciler 5. sınıf Türkçe 2. dönem konularında okuduğunu anlama, dil bilgisi ve sözcüklerdeki anlam konularında başarı gösterebilecektir.

DOĞANIN SESİ

Mert, o sabah uyandığında içini tarif edilemez bir heyecan kaplamıştı. Bugün dedesiyle birlikte ormanın derinliklerine, eski meşe ağacının yanına gideceklerdi. Dedesi Ali Amca, yıllardır o meşe ağacını korumuş, her bahar dibine taze toprak serpip bakımını yapmıştı. Mert'e hep şöyle derdi: "Bak oğlum, bu ağaç sadece bir odun parçası değil; o ormanın hafızasıdır. Kuşlar şarkılarını ona söyler, rüzgar masallarını onun yapraklarında fısıldar."

Yola koyulduklarında güneş henüz yeni doğuyordu. Yol boyunca dedesi ormandaki bitkileri tanıttı. Hangi çiçeğin şifalı olduğunu, hangi kuşun ne zaman öttüğünü tek tek anlattı. Mert, doğanın bu kadar karmaşık ama bir o kadar da düzenli olmasına hayran kalmıştı. Nihayet ulu meşe ağacının yanına vardıklarında, Mert ağacın gövdesine sarıldı. Sert kabuklarının arasından doğanın sıcaklığını hissetti. O gün Mert, doğayı sevmenin sadece onu izlemek değil, onu korumak ve anlamak olduğunu bir kez daha öğrendi.

1. Mert ve dedesi nereye gitmeye karar verdiler?

- a) Şehir merkezindeki parka
- b) Ormanın derinliklerindeki eski meşe ağacına
- c) Yakınlardaki bir göl kenarına
- d) Dedesinin eski çiftlik evine

2. Dedesi meşe ağacı için ne demiştir?

- a) O bir odun parçasıdır.
- b) Onu kesip yakmalıyız.
- c) O ormanın hafızasıdır.
- d) O meyve vermeyen bir ağaçtır.

3. Ali Amca her bahar meşe ağacı için ne yaparmış?

- a) Dallarını kesermiş.
- b) Dibine taze toprak serpip bakım yaparmış.
- c) Gövdesini boyarmış.
- d) Etrafını çitle çevirmiş.

4. Mert'in dedesi yol boyunca ona ne anlatmıştır?

- a) Eski anılarını
- b) Şehir hayatının zorluklarını
- c) Ormandaki bitkileri ve kuşları
- d) Nasıl ev inşa edileceğini

5. Mert meşe ağacının yanına vardığında ne yaptı?

- a) Ağaca tırmandı.
- b) Ağacın gövdesine sarıldı.
- c) Ağacın meyvelerini topladı.
- d) Ağacın fotoğrafını çekti.

6. Metne göre doğayı sevmek asıl ne demektir?

- a) Sadece onu izlemek
- b) Ağaçlardan faydalanmak
- c) Doğayı korumak ve anlamak
- d) Ormanda yürüyüş yapmak

7. Metindeki rüzgar masallarını nerede fısıldarmış?

- a) Mert'in kulağında
- b) Kuşların yuvasında
- c) Meşe ağacının yapraklarında
- d) Dağların tepesinde

BÖLÜM 1: DİL BİLGİSİ (İSİM, FİİL, SIFAT)

8. Aşağıdaki kelimelerden hangisi bir "isim" (ad) dır?

- a) Koştu
- b) Sarı
- c) Kitaplık
- d) Yavaşça

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir "fiil" (eylem) vardır?

- a) Masa çok eskiydi.
- b) Ali, ödevlerini erkenden bitirdi.
- c) Küçük kedi yumağıyla oynuyor.
- d) B ve C seçeneklerinin her ikisinde de vardır.

10. "Sıcak çorba içince ısındım." cümlesinde hangi kelime bir varlığın özelliğini belirten sıfattır?

- a) Sıcak
- b) Çorba
- c) İçince
- d) Isındım

BÖLÜM 2: SÖZCÜKTE ANLAM

11. "Faydalı" kelimesinin **eş anlamlısını** yazınız.

12. "Uzak" kelimesinin **zıt (karşıt) anlamlısını** bir cümlede kullanarak yazınız.

13. "Boş" kelimesini **mecaz anlamda** bir cümlede kullanınız.

14. "Gözüne girmek" deyiminin anlamını açıklayınız.

15. Aşağıdaki boşluğu uygun bir kelimeyle tamamlayınız: "Sabah erkenden kalkıp _____ bir kahvaltı yaptı."

Başarılar Dilerim! Sınavın bittikten sonra cevaplarını kontrol etmeyi unutma.

Açıklamalı Çözüm Anahtarı

1. Soru: Cevap: Ormanın derinliklerindeki eski meşe ağacı. Metnin başında Mert ve dedesinin gideceği yer açıkça belirtilmiştir.

3. Soru: Cevap: Dibine taze toprak serpip bakım yaparmış. Bu, Ali Amca'nın ağaca olan bağlılığını ve ilgisini ifade eder.

5. Soru: Cevap: Ağacın gövdesine sarıldı. Mert meşe ağacına varınca ona sarılarak doğanın sıcaklığını hissetmek istemiştir.

7. Soru: Cevap: Meşe ağacının yapraklarında. Rüzgarın masalları ağacın yapraklarında fısıldadığı metinde belirtilmiştir.

9. Soru: Cevap: B ve C. 'Bitirdi' ve 'Oynuyor' kelimeleri iş, oluş veya hareket bildiren fiillerdir.

11. Soru: Cevap: Yararlı. 'Faydalı' kelimesinin anlamdaşı 'Yararlı'dır.

13. Soru: Cevap: Mecaz anlamli kullanım: 'Onun boş vaatlerine artık kimse inanmıyor.' (İçeriksiz, yalan anlamında)

15. Soru: Cevap: 'Güzel', 'Harika', 'Hızlı' veya 'Sıkı' gibi uygun bir kelimeyle tamamlanabilir.

2. Soru: Cevap: O ormanın hafızasıdır. Dede, ağacı sadece bir odun parçası olarak değil, ormanın geçmişini saklayan bir varlık olarak görür.

4. Soru: Cevap: Ormandaki bitkileri ve kuşları. Yolculuk sırasında dedesi doğadaki düzeni ve canlıları Mert'e tanıtmıştır.

6. Soru: Cevap: Doğayı korumak ve anlamak. Metnin son cümlesinde doğayı sevmenin sadece izlemek olmadığı vurgulanmıştır.

8. Soru: Cevap: Kitaplık. 'Kitaplık' bir varlığın ismidir. Koştu (fiil), Sarı (sıfat), Yavaşça (zarf).

10. Soru: Cevap: Sıcak. 'Sıcak' kelimesi 'çorba' isminin bir özelliğini nitelediği için sıfattır.

12. Soru: Cevap: Yakın. Örnek Cümle: Okulumuz evimize çok yakın olduğu için yürüyerek gidiyorum.

14. Soru: Cevap: Birinin sevgi ve güvenini kazanmak, onun takdirini toplamak demektir.